

Bron

De kengetallen van de HBO-raad over studenten zijn gebaseerd op een extract uit het Centraal Register Inschrijvingen Hoger Onderwijs (CRIHO) dat de IB-groep in de eerste week van december 2010 heeft gemaakt. Hogescholen en universiteiten zorgen er zelf voor dat de gegevens in het CRIHO correct zijn. Desondanks komt het voor dat de gegevens uit de studentenadministraties van de instellingen afwijken van het CRIHO. Meestal is dit het gevolg van wijzigingen in de administratie na de datum waarop het extract uit het CRIHO is gemaakt.

Definities

De HBO-raad hanteert definities die zijn afgeleid van de attributen die in het project één-cijfer-hoger-onderwijs (1-cijfer-ho) aan het CRIHO zijn toegevoegd. De overzichten en detailtabellen bevatten specifieke selecties uit de dataset volgens onderstaande specificaties.

Onderwerpen

Inschrijvingen

In de overzichten met het aantal inschrijvingen wordt elke inschrijving geteld waarbij de student actief is op 1 oktober van het betreffende studiejaar, ongeacht de bekostigingsstatus. De standaard tabellen bevatten de aantallen hoofdschrijvingen per type hoger onderwijs. Dit betekent dat een student die voor meerdere opleidingen is ingeschreven, maximaal één keer wordt geteld per type hoger onderwijs. Meer informatie over hoofd- en neveninschrijvingen is te vinden onder 'type inschrijving'.

Instroom

In de overzichten met de instroom worden inschrijvingen geteld van elke student die actief is op 1 oktober van het betreffende studiejaar en sinds 1986 nog niet eerder op die peildatum – ongeacht de bekostigingsstatus – stond ingeschreven (bij die hogeschool) in datzelfde type hoger onderwijs. De standaard tabellen bevatten de aantallen hoofdschrijvingen van instromende studenten per type hoger onderwijs (per hogeschool). Dit betekent dat een student die (bij dezelfde hogeschool) meerdere opleidingen start, maximaal één keer wordt geteld per type hoger onderwijs.

De standaard tabellen geven zowel de instroom op hogeschoolniveau als de instroom voor alle hogescholen samen. Het verschil tussen deze twee wordt gevormd door studenten die wisselen tussen twee hogescholen. Meer informatie over deze verschillende benaderingen van de instroom is te vinden onder 'type instroom'.

Diploma's

In de overzichten met het aantal diploma's worden alle diploma's geteld die in het betreffende studiejaar zijn afgegeven. Propedeuse diploma's worden hierbij buiten beschouwing gelaten en elk ander diploma wordt geteld, ongeacht de bekostigingsstatus van de bijbehorende inschrijving. De diploma's worden niet geteld op een peildatum (zoals inschrijvingen en instroom) maar over een peilperiode, namelijk een volledig studiejaar. Doordat de gehele periode afgerond moet zijn voordat de telling kan plaatsvinden, zijn de tellingen van diploma's in een bepaald studiejaar pas een jaar later beschikbaar dan de inschrijvingen en instroom.

Rendement

In overzichten met het rendement wordt het aandeel van de studenten gepresenteerd dat binnen een bepaald aantal jaren na instroom een einddiploma heeft behaald. De standaard tabellen gaan uit van de instroom per type hoger onderwijs, wisselaars tussen twee hogescholen worden bij deze telling buiten beschouwing gelaten. Voor een student die in de bachelor instroomt telt in dit verband elk einddiploma in het hoger onderwijs (ook als dit behaald wordt bij een andere opleiding, andere hogeschool of een universiteit). Voor een student die in de master instroomt telt in dit verband elk einddiploma van een master opleiding in het hoger onderwijs (inclusief wo-master en –doctoraal). Zowel het rendement na vijf jaar als na acht jaar wordt per instroomcohort gepresenteerd (alle studenten die in het vermelde jaar instromen).

Uitval

In overzichten met de uitval wordt het aandeel van de studenten gepresenteerd dat een bepaald aantal jaren na instroom niet meer staat ingeschreven in het hoger onderwijs. De standaard tabellen gaan uit van de instroom per type hoger onderwijs, wisselaars tussen twee hogescholen worden bij deze telling buiten beschouwing gelaten. Voor een student die in de bachelor instroomt telt in dit verband elke inschrijving in het hoger onderwijs (ook als de student ingeschreven is bij een andere opleiding, andere hogeschool of een universiteit telt hij niet als uitval). Voor een student die in de master instroomt telt in dit verband elke inschrijving bij een master opleiding in het hoger onderwijs (inclusief wo-master en –doctoraal). Zowel en uitval na één als na drie jaar wordt per instroomcohort gepresenteerd (alle studenten die in het vermelde jaar instromen).

Als gevolg van de bovenstaande definitie worden bij de uitval ook onderbrekers meegeteld. Dit zijn studenten die hun studie tijdelijk onderbreken om deze in de toekomst weer te hervatten. De studenten die in de tabellen als uitval worden benoemd zijn dus allemaal studenten die op het betreffende moment niet meer in het hoger onderwijs staan ingeschreven. Een deel van hen zal niet meer terugkeren, terwijl een ander deel – de onderbrekers – in de toekomst zal terugkeren en op dat moment niet meer tot de uitval zal worden gerekend.

Studieduur

In overzichten met de studieduur wordt het aantal maanden gepresenteerd dat een student stond ingeschreven tussen het moment van instroom en het behalen van het diploma of het staken van de studie. In de standaard tabellen is de totale studieduur in het type hoger onderwijs opgenomen. Wanneer een student tussentijds is gewisseld van opleiding of hogeschool, wordt ook de studieduur vóór de wisseling meegeteld. In de standaard tabellen met de studieduur van gediplomeerden wordt alleen de studieduur voor het behalen van het eerste diploma per type hoger onderwijs geteld. In detailtabellen is ook de studieduur binnen de laatste hogeschool en laatste opleiding bij die hogeschool beschikbaar. Zowel de studieduur van de gediplomeerden als de uitvallers wordt per uitstroomjaar gepresenteerd (het jaar waarin het diploma werd behaald of het laatste jaar waarin de student stond ingeschreven).

Attributen

Algemene kenmerken

Jaar (inschr_jaar)

Het studiejaar wordt aangegeven aan de hand van het jaar waarin het studiejaar begint. Het jaartal 2010 staat bijvoorbeeld voor het gehele studiejaar 2010/2011. Elk studiejaar begint op 1 september en eindigt op 31 augustus van het kalenderjaar daarna.

Type inschrijving (inschr_type)

Dit attribuut is alleen opgenomen in tabellen met kengetallen op het gebied van inschrijvingen en instroom. De inschrijvingen worden ingedeeld in drie groepen:

- Hoofd 1 – Elke student heeft maximaal één inschrijving van deze soort per type hoger onderwijs. Alle inschrijvingen van deze soort samen vormen daarmee het totale aantal unieke studenten.
- Hoofd 2 – Wanneer een student bij een andere hogeschool een tweede inschrijving heeft in hetzelfde type hoger onderwijs, wordt die inschrijving in deze groep geteld. De inschrijvingen van deze soort vormen samen met de inschrijvingen van type ‘hoofd 1’ het totale aantal unieke studenten bij een hogeschool.
- Neven – Wanneer een student bij dezelfde hogeschool een tweede inschrijving heeft in hetzelfde type hoger onderwijs, wordt die inschrijving in deze groep geteld.

Bekostiging

Dit attribuut is alleen opgenomen in tabellen met kengetallen op het gebied van inschrijvingen. Wanneer een inschrijving voor bekostiging door de overheid in aanmerking is gebracht en op tijd aan de IB-groep is aangeleverd, heeft dit attribuut de waarde ‘J’. In alle andere gevallen heeft het attribuut de waarde ‘N’.

Type instroom (instr_type)

Dit attribuut is alleen opgenomen in tabellen met kengetallen op het gebied van instroom. De instroom wordt ingedeeld in twee groepen:

- Eerste – Studenten die nog niet eerder stonden ingeschreven in hetzelfde type hoger onderwijs.
- Wissel – Studenten die nog niet eerder bij de betreffende hogeschool stonden ingeschreven in hetzelfde type hoger onderwijs, maar wél bij een andere hogeschool. Dit zijn dus studenten die gewisseld zijn van de ene hogeschool naar de andere.

Instellingskenmerken

Hogeschool

De tabellen bevatten alle hogescholen die bekostigde opleidingen aanbieden. Daarbij wordt uitgegaan van de hogescholen zoals die op 1 oktober 2007 (de laatste peildatum) bestonden. Fusies die na de genoemde datum tot stand zijn gekomen worden (nog) niet verwerkt.

BRIN-code (brin_actueel)

Unieke codering van de hogeschool, bestaande uit vier tekens. Zie ‘hogeschool’.

Opleidingskenmerken

Type hoger onderwijs (typeho)

Alle hbo-opleidingen zijn onder te brengen in één van de twee typen hoger onderwijs:

1. De opleidingen die primair zijn bedoeld voor studenten die nog niet eerder zijn afgestudeerd in het hoger onderwijs. Hieronder vallen alle bachelor (ba) opleidingen en daaraan gerelateerde associate degree (ad) programma's.
2. De opleidingen die primair zijn bedoeld voor studenten die eerder een bachelor-diploma hebben behaald. Hieronder vallen alle master (ma) opleidingen en voortgezette (vo) opleidingen (die na een nieuwe accreditatie formeel omgezet kunnen worden naar master).

Sector

Alle hbo-opleidingen zijn onder te brengen in één van de zeven sectoren. Dit gebeurt op basis van het onderdeel van het Centraal Register Opleidingen Hoger Onderwijs (CROHO) waar de opleiding toe behoort. In de onderstaande tabel is van elk van de zeven sectoren de afkorting, de volledige omschrijving en het overeenkomstige CROHO-onderdeel opgenomen.

afkorting	Omschrijving	croho-onderdeel
hao	hoger agrarisch onderwijs	landbouw
heo	hoger economisch onderwijs	economie
hgzo	hoger gezondheidszorg onderwijs	gezondheidszorg
hpo	hoger pedagogisch onderwijs	onderwijs
hsao	hoger sociaal-agogisch onderwijs	gedrag & maatschappij
htno	hoger technisch onderwijs	techniek
kuo	Kunstonderwijs	taal & cultuur

Op deze algemene indeling zijn enkele uitzonderingen:

- De opleidingen in het CROHO-onderdeel 'onderwijs' die zijn opgenomen in het subonderdeel 'lerarenopleidingen op het gebied van de kunst' worden niet tot het hpo, maar tot het kuo gerekend.
- De bacheloropleiding integrale veiligheidskunde wordt in alle gevallen tot het heo gerekend, terwijl deze opleiding in het CROHO bij één hogeschool is opgenomen in het onderdeel 'gedrag & maatschappij' in plaats van 'economie' (waarin de opleiding bij twee andere hogescholen is opgenomen).
- De bacheloropleidingen personeel en arbeid en sociaal juridische dienstverlening (en bijbehorende associate degree programma's) worden gerekend tot het heo, terwijl deze opleidingen in het CROHO zijn opgenomen in het onderdeel 'gedrag en maatschappij'.
- De bacheloropleidingen windesheim honours college en hbo-ict worden respectievelijk tot het heo en htno gerekend, terwijl deze opleidingen in het CROHO zijn opgenomen in het onderdeel 'sectoroverstijgend'

Opleiding

De naam van de opleiding. De namen volgen zoveel als mogelijk de schrijfwijze zoals die is opgenomen in het Centraal Register Opleidingen Hoger Onderwijs (CROHO). Wanneer een opleiding van naam verandert of wordt samengevoegd met een andere opleiding, wordt de historie van de oude opleiding(en) vermeld onder de nieuwe naam.

Vorm

De vorm waarin de student de betreffende opleiding volgt: voltijd (vt), deeltijd (dt) of duaal.

ISAT-code (isat_actueel)

Unieke codering van de opleiding, bestaande uit vijf cijfers. Zie 'opleiding'.

Persoonskenmerken

Geslacht

Het geslacht van de student: man (m) of vrouw (v).

Leeftijdgroep

De leeftijd van de student op 1 oktober van het studiejaar gegroepeerd per vijf jaar. Alle studenten jonger dan 20 worden in dezelfde groep geplaatst. Dat geldt ook voor alle studenten van 45 jaar en ouder.

Etniciteit

De etniciteit van de student. Van een autochtone (autochtoon) studenten zijn beide ouders in Nederland geboren, terwijl van een allochtone student tenminste één van beide ouders in het buitenland is geboren. Tot de niet-westerse allochtonen (niet-westers) worden diegenen gerekend die hun herkomst hebben in Turkije of landen in Afrika, Latijns-Amerika en Azië, met uitzondering van voormalig Nederlands-Indië / Indonesië en Japan. Alle overige personen die hun herkomst niet in Nederland hebben, worden tot de westerse allochtonen (westers) gerekend.

Deze afleiding komt overeen met de definities die het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) hanteert. Daarbij worden ook dezelfde regels gehanteerd in het geval dat niet alle geboortelanden (van student en ouders) bekend zijn. Wanneer geen van de geboortelanden bekend is, wordt in aanvulling hierop aangenomen dat een student in het land geboren is dat bij zijn nationaliteit hoort.

Beperkingen

Verplaatste opleidingen van Hogeschool INHOLLAND naar Hogeschool van Amsterdam

Per ingang van 2005 worden alle lerarenopleidingen van de voormalige Educatieve Faculteit Amsterdam (EFA) niet meer aangeboden door Hogeschool INHOLLAND, maar door de Hogeschool van Amsterdam. Ook zijn de opleidingen Maatschappelijk Werk & Dienstverlening, Personeel & Arbeid en Sociaal Pedagogische Hulpverlening op de lesplaatsen Vlissingen, Zwolle en Groningen bij andere hogescholen ondergebracht. In totaal gaat het om ongeveer 600 inschrijvingen.

Opheffing Hogeschool Diedenoort

Vanaf het studiejaar 2004 is de Hogeschool Diedenoort opgeheven. De studenten in de opleiding facility management (de enige opleiding) van deze hogeschool vervolgen hun studie vanaf 2004 bij de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen en de Hogeschool van Utrecht. Studenten die hun studie bij één van deze hogescholen voortzetten, worden bij deze hogeschool niet opnieuw als instroom gezien.

Herindeling kunstonderwijs

Vanaf 2002 zijn de opleidingen in het kuo anders ingedeeld dan voorheen. Bij deze herindeling zijn ook opleidingen gesplitst, waardoor historische inschrijvingsgegevens niet naar de huidige situatie te converteren zijn.

Verplaatste opleidingen van HvA naar AHK

Vanaf 2002 zijn de opleidingen tot docent beeldende kunst en vormgeving van de Hogeschool van Amsterdam overgegaan naar de Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten. Dit heeft tot gevolg dat de instroom in het jaar 2002 voor deze hogeschool/opleiding onevenredig groot is en een trendbreuk zichtbaar is bij het aantal inschrijvingen.

Fusie Hogeschool Domstad met Hogeschool Utrecht

Per 1 september 2010 is Hogeschool Domstad gefuseerd met Hogeschool Utrecht. De historie van deze twee hogescholen is samengevoegd.

Verplaatste opleidingen van Hs. Ipabo vestiging Almere naar Chr. Hs. Windesheim

Vanaf 2010 is de opleiding tot docent basisonderwijs van de Hs. Ipabo vestiging Almere overgegaan naar de Chr. Hs. Windesheim. Dit heeft tot gevolg dat de instroom in het jaar 2010 voor deze hogeschool/opleiding onevenredig groot is en een trendbreuk zichtbaar is bij het aantal inschrijvingen.